

Vejledning til danske skovejere om EU's Tømmerforordning (EUTR)

Indhold

1. Indledning

1.1 Formål

1.2 Kravene i tømmerforordningen (EUTR)

1.3 Ikrafttrædelsesbestemmelser og relevant lovgivning

2. Definitioner

2.1 Lovligt og ulovligt fældet træ

2.2 Bringe i omsætning

2.3 Skovejere

2.4 Skov

2.5 Due diligence

3. Kravene i tømmerforordningen (EUTR)

3.1 Forbud

3.2 Due diligence

3.3 Sporbarhed

4. Naturstyrelsen er myndighed

5. Håndhævelse

5.1 Administrativ håndhævelse

5.2 Politianmeldelse og straf

6. Eksempler

6.1 Eksempel 1. Dræning

6.2 Eksempel 2. Oliespild

6.3 Eksempel 3. § 3 på landbrug

6.4 Eksempel 4. Manglende anmeldelse

6.5 Eksempel 5. Træ der ikke er hugstmodent fældes

6.6 Eksempel 6. Ulovlig arbejdskraft

6.7 Eksempel 7. Dræning af vandhul

6.8 Eksempel 8. Moms

6.9 Eksempel 9. Hugst i en parcellskov

6.10 Eksempel 10. Ulovlig transport

6.11 Eksempel 11. Redetræer

6.12 Eksempel 12. Fældning af et stort træ til død og henfald

7. Hvis du vil vide mere

8. Bilag

8.1 Bilag 1. Gældende dansk lovgivning indirekte omfattet af EU's tømmerforordning (EUTR)

8.2 Bilag 2. Gældende tømmerlovgivning i Danmark

9. Hvorfor er der indført regler om træhandel i EU

1. Indledning

Denne vejledning er en hjælp til danske skovejere til at overholde bestemmelserne i tømmerforordningen.

EUTR (European Timber Regulation) er EU's tømmerforordning til bekæmpelse af handel med ulovligt fældet træ.

1.1 Formål

I vejledningen oplister Naturstyrelsen hvilken dansk lovgivning danske skovejere skal være opmærksomme på i forhold til tømmerforordningen (EUTR). Det er et krav i henhold til EUTR, at skovdriften på en dansk skovejendom overholder den i denne vejledning definerede gældende danske lovgivning, for at træprodukterne kan sælges lovligt. Træ der fældes i strid med relevante love og bekendtgørelser i vejledningens bilag 1, vil blive betragtet som "ulovligt fældet træ" i Danmark, og det vil være forbudt og strafbart efter EUTR at bringe dette træ i omsætning på EU's marked.

1.2 Ikrafttrædelsesbestemmelser og relevant lovgivning

EU's tømmerforordning (*Europa-Parlamentets og Rådets Forordning (EU) Nr. 995/2010 af 20. oktober 2010 om fastsættelse af krav til virksomheder, der bringer træ og træprodukter i omsætning*) fandt anvendelse den 3. marts 2013.

Den danske tømmerlov (*lov nr. 1225 af 18. december 2012 om administration af Den Europæiske Unions forordning om handel med træ og træprodukter med henblik på bekæmpelse af handel med ulovligt fældet træ*) trådte i kraft den 18. december 2012.

Vejledning til danske skovejere om EU's Tømmerforordning (EUTR) træder i kraft den dd.mm.åååå.

En oversigt over relevant lovgivning for EUTR er vist i bilag 2.

2. Definitioner

2.1 Lovligt og ulovligt fældet træ

Et centralt begreb i forordningen er "lovligt fældet træ". At træ er lovligt fældet betyder, at træet er fældet i overensstemmelse med hugstlandets gældende lovgivning. Tømmerforordningens artikel 2, litra h) afgrænser "gældende lovgivning" til love og bekendtgørelser vedrørende fem forskellige slags forhold:

- rettigheder til skovhugst inden for lovmæssigt offentliggjorte grænser
- betaling for rettigheder til hugst og for træ, herunder afgifter i forbindelse med skovhugst
- skovhugst, herunder miljø- og skovbrugslovgivning, herunder lovgivning vedrørende skovforvaltning og bevarelse af den biologiske mangfoldighed, som er i direkte tilknytning til skovhugst
- tredjeparters lovfæstede brugs- og ejendomsret, som skovhugsten påvirker, samt
- handel og told, i det omfang skovbrugssektoren er berørt

Naturstyrelsen har i bilag 1 oplistet de love og bekendtgørelser, som skal indgå i en ejendoms due diligence. Der kan være særlige lokale hensyn og bestemmelser på en ejendom, f.eks. lokale fredninger, Natura 2000-aftaler og aftaler om urørt skov, som skal indgå i en due diligence ordning. Bilag 1 skal derfor opfattes som en generel oversigt, som skal suppleres af ejeren med lokale forhold og viden, der gælder for den pågældende ejendom.

2.2 Bringe i omsætning

At "bringe i omsætning" betyder for en dansk skovejer i praksis enhver fældning af træ som led i en kommerciel aktivitet. Uanset om træet fældes med henblik på videresalg til en anden træbearbejdende virksomhed, til en mellemhandler, en slutbruger eller med henblik på brug i skovejerens egen virksomhed. I alle de nævnte tilfælde vil træet være "bragt i omsætning" i tømmerforordningens forstand.

EU-kommissionen har udarbejdet en særlig vejledning om EUTR (se bilag 2), herunder hvad der nærmere ligger i at "bringe i omsætning".

2.3 Skovejere

Der er omkring 28.000 ejere af skovarealer i Danmark. Den nedre arealgrænse for hvornår en skovejer er omfattet af EUTR er defineret i afsnittet "Skov".

For skovejere der agerer som importører, dvs. der bringer træ og træprodukter fældet uden for EU i omsætning i EU henvises til www.eutr.dk for mere information om EUTR-kravene til denne aktivitet.

2.4 Skov

Skov er ikke defineret efter EUTR. Naturstyrelsens administration af EUTR anvender FAO's definition:

>>Areal større end 0,5 hektar som er bredere end 20 meter med træer højere end 5 meter og et kronedække på mere end 10 procent eller med træer, der potentielt er i stand til at nå disse værdier på voksestedet. Definitionen inkluderer ikke arealer domineret af landbrugs- eller bymæssig anvendelse, herunder sommerhusområder.<<

Levende hegn, vildtplantninger, pyntegrøntarealer, planteskoler, skovveje, brandbælter o.l. vil således være omfattet, hvis de opfylder kravene om størrelse, bredde, kronedække og højde samt er en integreret del af skoven.

Frugtplantager, energiskov, pyntegrøntarealer med juletræer og klippegrønt o.l. på landbrugsjord er ikke omfattet.

Parker, haver o.l. er ikke omfattet. Heller ikke selv om de opfylder kravene om størrelse, bredde, kronedække og højde.

Det har ingen betydning om skovarealet er pålagt fredskovspligt, dog er arealer uden fredskov ikke omfattet af skovlovens bestemmelser.

2.5 Due diligence

Begrebet due diligence kan bedst oversættes med påpasselighed, altså en *påpasselighedsordning*. Mange vil sikkert synes begge begreber er fremmede, og måske vil det hjælpe læseren, hvis der tænkes på det i erhvervskredse velkendte begreb *rettidig omhu*. I virkeligheden dækker dette begreb over samme tilgang til at indtænke *due diligence* på ejendomsniveau for en skovdrift.

3. Kravene i tømmerforordningen (EUTR)

Kravene i tømmerforordningen (EUTR) kan sammenfattes i følgende tre krav:

1. Forbud

- Det er forbudt at bringe "ulovligt fældet træ" og træprodukter fremstillet deraf i omsætning på EU's marked i første omsætningsled.

2. Due diligence

- Virksomheder, der bringer træ og træprodukter i omsætning på EU's marked i første omsætningsled, skal udvise fornødent omhu for at sikre, at dette ikke er baseret på ulovligt fældet træ. Til det formål skal virksomhederne have og vedligeholde en såkaldt due diligence ordning.

3. Sporbarhed

- Forhandlere og mellemhandlere af træ og træprodukter skal gennem hele forsyningskæden kunne identificere de virksomheder eller forhandlere, som har leveret træet og træprodukterne, og de forhandlere, som de har leveret træet og træprodukterne til.

Danske skovejere, der bringer fældet træ på markedet fra egne skove, vil være omfattet af disse tre krav.

En skovejer, der *kun* sælger træ på roden, vil derimod ikke være omfattet af forordningens krav. Dette skyldes at salg af levende træer ikke er omfattet af forordningen efter Naturstyrelsens vurdering. I en sådan situation vil det være køberen af træet, der bliver omfattet af kravene, når træet fældes og (af køber) bringes i omsætning som fældet træ. Hvis skovejere optræder som mellemhandlere, dvs. at de køber træ, der allerede er bragt i omsætning på EU's marked af andre, og sælger det videre, så vil de kun være omfattet af kravet om sporbarhed. Naturstyrelsen vil i udgangspunktet antage, med mindre andet godtgøres af skovejeren, at fældet træ i skoven er bragt i omsætning af skovejeren.

Vejledningen giver et overblik over det, som danske skovejere skal være særligt opmærksom på for at sikre, at de overholder EUTR. Herunder hvad der nærmere forstås ved "ulovligt fældet træ", hvad det vil sige at "bringe træ i omsætning", og hvad der som minimum kræves af en due diligence ordning.

Vejledningen indeholder desuden nogle eksempler, som illustrerer hvad skovejere skal være opmærksomme på i relation til EUTR.

En skovejer kan få hjælp til sin due diligence-forpligtigelse hos et overvågningsorgan, som skal være godkendt af EU-kommissionen. En liste over godkendte overvågningsorganer kan findes her:

<http://ec.europa.eu/environment/forests/pdf/mos.pdf>.

3.1 Forbud

Træ der fældes i strid med de relevante love og bekendtgørelser vist i bilag 1, vil blive betragtet som "ulovligt fældet træ" i Danmark, og det vil være forbudt og strafbart efter EUTR at bringe dette træ i omsætning på EU's marked.

EUTR ændrer ikke gældende regler og bekendtgørelser eller den måde de håndhæves på. Konsekvensen af at fælde træer i strid med den lovgivning, der er omfattet af EUTR, kan imidlertid betyde, at der ud over sanktioner for overtrædelse af de gældende regler kan komme sanktioner for overtrædelse af EUTR, jf. nedenstående afsnit om håndhævelse.

3.2 Due diligence

En due diligence ordning er en række af aktiviteter hos den enkelte skovej, der sikrer, at virksomheder, der bringer træ og træprodukter fremstillet deraf i omsætning, kan dokumentere, at de udviser den fornødne omhu for at sikre, at omsætningen ikke er baseret på ulovligt fældet træ. Due diligence ordningen gælder både handlinger foretaget af skovejeren selv, dennes ansatte og handlinger foretaget af underentreprenører i forbindelse med hugsten.

Ifølge tømmerforordningen skal due diligence ordningen bestå af tre elementer:

1. sikring af adgang til en række relevante oplysninger,
2. procedurer til risikovurdering, og
3. procedurer til risikominimering.

Det er vigtigt gennem due diligence ordningen hos den enkelte skovej, at kunne dokumentere overholdelse og kendskab til den relevante lovgivning i forhold til hugst og drift af skoven, og kunne dokumentere aktiviteterne foranlediget af de tre ovennævnte elementer.

Der er ingen formkrav til, hvorledes en due diligence ordning etableres og opbevares. Det anbefales dog, at ordningen nedskrives og opbevares på virksomheden samt løbende evalueres og opdateres.

For danske skovejere due diligence forpligtigelsen i praksis, at skovejeren sikrer, at de ansatte og entreprenører, der arbejder i skoven, har det fornødne kendskab til de relevante love (jf. bilag 1), og at disse overholdes. Ligeledes skal der være adgang til krævede basisoplysninger for det fældede træ. Dette betyder, at en due diligence ordning som minimum skal:

- give adgang til oplysninger om handelsnavnet og produkttypen samt den almindelige betegnelse for træarten og, hvor det er relevant, den fulde videnskabelige betegnelse på alt træ bragt i omsætning,
- indeholde oplysning om den relevante gældende lovgivning i Danmark (her kan bilag 1 bruges),
- indeholde oplysning om evt. særlige lokale hensyn og bestemmelser på ejendommen (f.eks. fredninger, Natura 2000-aftaler og aftaler om urørt skov),

- indeholde procedurer vedr. risikovurdering og risikominimering, der sikrer at alle ansatte og entreprenører, der er involveret i skovhugsten i fornødent omfang har kendskab til den gældende lovgivning og efterlever den.

Ved produkter med flere træarter skal de væsentligste træarter i blandingen angives med konkret træartsnavn, mens de mindre betydende træarter efter Naturstyrelsens vurdering kan medtages under betegnelser som f.eks. "blandet løv" og "blandet nål".

Hvis en risiko er blevet identificeret, skal skovbrugsvirksomhederne begrænse denne risiko på en måde, der står i rimeligt forhold til den risiko, der er blevet identificeret. Der skal løbende sikres en tilstrækkelig minimering af risikoen for at bringe ulovligt træ eller træprodukter fremstillet deraf i omsætning.

Det skal bemærkes, at overtrædelse af kravet om at have en due diligence ordning i sig selv vil være en overtrædelse af EUTR-reglerne, også selvom der på skovejendommen ikke måtte være konstateret nogen overtrædelse af relevant gældende lovgivning jf. bilag 1 og evt. lokale hensyn og bestemmelser såsom lokale fredninger, Natura 2000-aftaler eller aftaler om urørt skov.

3.3 Sporbarhed

Forhandlere og mellemhandlere af træ og træprodukter skal kunne dokumentere sporbarhed et skridt frem, og et skridt tilbage, i forsyningskæden. Dvs. i praksis sige hvem er der købt fra og hvem er der solgt til, og det kan f.eks. dokumenteres via fakturaer.

Forhandlere skal altså gennem hele forsyningskæden kunne identificere de virksomheder eller forhandlere, som har leveret træet og træprodukterne, og de forhandlere, som de har leveret træet og træprodukterne til. Levering til slutbrugere (private personer/ikke erhvervsmæssigt) er ikke omfattet af dette krav.

Disse oplysninger skal opbevares i mindst fem år.

4. Naturstyrelsen er myndighed

Naturstyrelsen er den ansvarlige myndighed for administration og håndhævelse af EUTR i Danmark jf. delegationsbekendtgørelsen (se evt. bilag 2). Naturstyrelsen skal derfor føre tilsyn med, at de relevante regler overholdes af skovejere og andre virksomheder, der i første omsætningsled bringer træ og træprodukter i omsætning på markedet i Danmark samt hos forhandlere og mellemhandlere af træ og træprodukter. De nærmere bestemmelser om Naturstyrelsens opgaver og beføjelser herunder om adgangen til at foretage kontrolbesøg (EUTR-tilsyn) er fastlagt i tømmerloven og tilhørende bekendtgørelse (se evt. bilag 2).

Naturstyrelsen kan vælge at lade andre offentlige myndigheder deltage i et konkret EUTR-tilsyn på en ejendom. Det kunne f.eks. være den lokale kommune.

5. Håndhævelse

5.1 Administrativ håndhævelse

Spørgsmålet om håndhævelse af "EUTR reguleringen", omfatter tømmerforordningen, tømmerloven og tilhørende bekendtgørelser, jf. bilag 2. "Ulovlige forhold" kan være overtrædelse af EUTR reguleringen eller

overtrædelser af forbud eller påbud eller vilkår i en tilladelse eller en dispensation i henhold til EUTR reguleringen.

Hvis der under et tilsyn opdages et ulovligt forhold, herunder en mangelfuld due diligence ordning, har tilsynsmyndigheden pligt til at reagere. Naturstyrelsen kan meddele forbud eller påbud, og afhængig af arten af de mangler der konstateres, træffe midlertidige foranstaltninger, herunder bl.a. beslaglæggelse af træ og træprodukter og forbud mod at markedsføre træ og træprodukter. Naturstyrelsen afgørelser kan ikke påklages til anden administrativ myndighed.

5.2 Politianmeldelse og straf

Det er Naturstyrelsen, der afgør, om – og i givet fald hvornår – der skal ske politianmeldelse i en håndhævelsessag. Hvis Naturstyrelsen vurderer, at der bør reageres på en overtrædelse med administrative håndhævelsesmidler, bliver det først aktuelt med en politianmeldelse, hvis disse midler ikke fører til, at overtrædelserne standses. Beslutningen om at politianmelde vil være konkret begrundet i forløbet i den enkelte håndhævelsessag.

Når der er foretaget en politianmeldelse, er det politi og anklagemyndighed, der afgør, om der bør rejses tiltale. Det er ”den der” overtræder lovenes bestemmelser, der kan straffes. Strafbestemmelserne er således ikke begrænset til ejer eller bruger af ejendommen. Også andre vil kunne straffes, hvis betingelserne i øvrigt er til stede. Også juridiske personer kan straffes, dvs. selskaber, interessentskaber, foreninger, fonde m.v. Strafsanktionerne er bøde eller fængsel i op til ét år.

Det er ikke et krav, at der skal være anvendt administrative håndhævelsesmidler før tilsynsmyndigheden foretager politianmeldelse. Grove ulovlige forhold, hvor ejer/bruger har handlet groft uagtsomt eller med forsæt, vil blive politianmeldt så snart det ulovlige forhold er konstateret.

6. Eksempler

Nedenfor er givet 12 konkrete eksempler på overtrædelser af lovgivning, og betydningen i forhold til overholdelse af EUTR-reglerne. Eksemplerne fokuserer på om EUTR er overtrådt. Et forhold som ikke er omfattet af EUTR, kan stadig være ulovligt efter dansk ret i øvrigt, og vil i givet fald blive håndhævet i overensstemmelse hermed.

Eksemplerne belyser nogle af de problemstillinger en skovejjer skal være opmærksom på. Eksemplerne er udvalgt med henblik på at vise kravene i tømmerforordningen sammenholdt med den liste over EUTR-relevant lovgivning, som skal indgå i skovejjerens due diligence ordning jf. bilag 1. Kortfattet henvises i eksemplerne blot til tømmerlovens og -forordningens bestemmelser ved at skrive ”EUTR”.

6.1 Eksempel 1. Dræning

En skovejjer har til forberedelse af en skovningsoperation, hvor der aflægges tømmer til videresalg, bedt en entreprenør om at oprense grøfter og vandløb i en skovpart. Sagen verserer hos kommunen i forhold til vandløbsloven, og også okkerloven. Sagen ender med, at kommunen finder, at skovejjerens burde have ansøgt om tilladelse til opgravningen, inden den fandt sted, og at undladelsen heraf er en overtrædelse af dels vandløbslovens bestemmelser om ændring af bundkote, fordi der ved opgravningen er blevet ændret på den, dels okkerlovens bestemmelser om indhentet godkendelse forud for igangsættelse af udgrøftning.

Naturstyrelsens vurdering (eksempel 1):

- *Dansk ret: Forholdet er ulovligt efter vandløbsloven og okkerloven.*
- *EUTR: De ulovlige forhold efter vandløbsloven og okkerloven er sket i relation til hugsten, og det fældede træ vil derfor være ulovligt fældet efter EUTR.*
- *Reaktion: Naturstyrelsen vil påbegynde håndhævelse af EUTR.*
- *DD: Skovejerens due diligence ordning (DD) bør indeholde oplysninger om forekomsten af relevante forhold på ejendommen, som kræver tilladelse inden en aktivitet sættes i værk, og procedurer til sikring af at de efterleves. F.eks. gennem særlige opmærksomhedspunkter i entreprenørkontrakter eller lignende, så entreprenøren får den tilstrækkelige indsigt i skovejendommen, og vedkommende kan overholde relevant lovgivning jf. bilag 1.*
- *Hvis skovningen i eksempel 1 havde været gennemført før oprensningen af grøfter og vandløb, og det uden tvivl kunne konstateres, at oprensningen ikke var relateret til selve skovhugsten, ville forholdet alene blive behandlet efter vandløbs- og okkerloven.*
- *I en anden situation kunne det have været skovlovens § 28, stk. 2 der kom i betragtning, fordi den sikrer beskyttelse af vandløb som ikke er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3.*

6.2 Eksempel 2. Oliespild

En skovejer har bedt en entreprenør om at renafdrive et areal, og det viser sig efterfølgende, at entreprenørens udstyr ikke er tilstrækkeligt vedligeholdt. Derfor er der løbet betragtelige mængder af både diesel og olie ud i skovbunden mens entreprenørens folk arbejdede i skoven. Forholdet er blevet anmeldt af flere skovgæster, der også har taget billeder af forholdet.

Naturstyrelsens vurdering (eksempel 2):

- *Dansk ret: Det skal afklares om entreprenøren under sin skovningsoperation har overtrådt miljøbeskyttelsesloven bestemmelser om beskyttelse af jord og grundvand (§ 19).*
- *EUTR: Hvis der er sket en overtrædelse af miljøbeskyttelsesloven vil træet være ulovligt fældet efter EUTR.*
- *Reaktion: Naturstyrelsen vil som udgangspunkt påbegynde en håndhævelse af EUTR.*
- *DD: Skovejeren bør som en del af sin due diligence ordning have sikret sig, at entreprenøren er bekendt med de relevante miljøbeskyttelsesbestemmelser.*

6.3 Eksempel 3. § 3 på landbrug

En ejendom indeholder såvel skovbrug som landbrug. En af de ansatte er under markarbejdet kommet til at pløje en eng delvist op. Engen er beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3-bestemmelser. I skoven fældes der træ, som dermed er bragt i omsætning.

Naturstyrelsens vurdering (eksempel 3):

- *Dansk ret: Overtrædelse af naturbeskyttelseslovens bestemmelser.*
- *EUTR: Forholdet vil ikke have indvirkning på, om det fældede træ er "lovligt fældet" efter EUTR, og dermed heller ikke på mulighederne for at sælge det fældede træ. Det skyldes, at forholdet ikke drejer sig om en aktivitet i direkte tilknytning til skovejerens skovhugst.*
- *Reaktion: Ingen fra Naturstyrelsens side da træet ikke er ulovligt fældet i forhold til EUTR. Den lokale kommune er myndighed på området, og vil håndhæve lovgivningen.*
- *DD: Due diligence ordningen behøver ikke omfatte forhold, der ikke er relateret til EUTR.*

6.4 Eksempel 4. Manglende anmeldelse

I et Natura 2000-område har en skovejer fået aske-toptørre i en bevoksning, og har renafdrejet, og dermed fældet og solgt alt asketræet. Det er sket uden forudgående anmeldelse af aktiviteten til Naturstyrelsen, i forhold til anmeldereglerne om skov i Natura 2000-områder jf. § 17 i skovloven. Aktiviteten har medført en forringelse af Natura 2000-områdets udpegningsgrundlag.

Naturstyrelsens vurdering (eksempel 4):

- *Dansk ret: Forholdet er en overtrædelse af skovloven.*
- *EUTR: Forholdet vil være en overtrædelse af EUTR, da den ulovlige aktivitet (den manglende anmeldelse, som er påkrævet efter skovloven) er direkte relateret til skovhugsten og dermed omfattet af EUTR. Det fældede træ vil som følge deraf være at betragte som "ulovligt fældet træ" efter EUTR, og omsætning heraf er forbudt i EU.*
- *Reaktion: Naturstyrelsen vil påbegynde håndhævelse af EUTR.*
- *DD: Skovejerens due diligence ordning bør sikre, at der er adgang til oplysninger om alle NATURA 2000-udpegede områder, som skoven er beliggende i, og alle de konkret kortlagte Natura 2000 naturtyper og arter. Ligeledes skal der være procedurer, der sikrer at reglerne overholdes i forbindelse med hugst på ejendommen.*

6.5 Eksempel 5. Træ der ikke er hugstmodent fældes

En skovejer har solgt træ på roden til en entreprenør, som selv står for skovning, udkørsel og videresalg. Det viser sig, at træet blev fældet i strid med skovlovens § 8, fordi det ikke var hugstmodent, og der ikke var tale om udtynding i en bevoksning.

Naturstyrelsens vurdering (eksempel 5):

- *Dansk ret: Skovlovens bestemmelser er overtrådt.*
- *EUTR: Det er entreprenøren, der har overtrådt EUTR, og derfor bringer ulovligt fældet træ på markedet i første led.*

- *Reaktion: Naturstyrelsen vil påbegynde en håndhævelse af EUTR og skovloven.*
- *DD: Skovejerens due diligence ordning bør omfatte skovloven, således at der via kontrakter el. lign. sikres at information og procedurer overleveres til entreprenøren når denne køber træet på roden.*

6.6 Eksempel 6. Ulovlig arbejdskraft

En skovejer sælger træ ved bilfast vej i skoven, og hyrer en entreprenør til at fælde træet og slæbe det ud. Det viser sig at vedkommende har ansatte, som ikke arbejder efter danske regler.

Naturstyrelsens vurdering (eksempel 6):

- *Dansk ret: Jf. bilag 1 er der ikke overtrådt nogen dansk lov med relation til EUTR.*
- *EUTR: Træet er ikke ulovligt fældet i forhold EUTR. Løn og skattevilkår, herunder ferieloven, er ikke omfattet af EUTR jf. bilag 1.*
- *Reaktion: Der er ikke grundlag for håndhævelse af EUTR. Naturstyrelsen har som offentlig institution pligt til at kontakte rette myndighed og orientere om forholdet.*
- *DD: Forholdet skal ikke være håndteret i skovejerens due diligence ordning.*

6.7 Eksempel 7. Dræning af vandhul

En skovejer lader et vandhul i skoven dræne i strid med reglerne i skovlovens § 28. Vandhullet drænes for at kunne give adgang for en skovningsmaskine, der fælder træerne i den pågældende litra (delområde). Fældningen som sådan strider ikke mod nogen regler, men dræningen gør.

Naturstyrelsens vurdering (eksempel 7):

- *Dansk ret: Dræningen er i strid med skovlovens § 28 (alt efter vandhullets størrelse kunne det også være i strid med reglerne i naturbeskyttelseslovens § 3).*
- *EUTR: Træet er ulovligt fældet efter EUTR.*
- *Reaktion: Naturstyrelsen vil påbegynde en håndhævelse af EUTR.*
- *DD: Kendskabet til skovloven og naturbeskyttelsesloven skal være indarbejdet i skovejerens due diligence ordning jf. bilag 1.*
- *Træet fra den pågældende litra kan formentlig ikke sælges, men en nærmere afklaring afhænger af en vurdering af de konkrete forhold.*

6.8 Eksempel 8. Moms

En skovejer omsætter træ uden pålæggelse af moms.

Naturstyrelsens vurdering (eksempel 8):

- *Dansk ret: Overtrædelse af momsloven.*

- *EUTR: Afgifter relateret til skovhugst er omfattet af EUTR. Den omtalte handling vil derfor være en overtrædelse af både momsloven og EUTR.*
- *Reaktion: Naturstyrelsen vil påbegynde en håndhævelse af EUTR.*
- *DD: Procedurer, der sikrer overholdelse af momsloven, skal være en integreret del af skovejerens due diligence ordning.*
- *Ikke alt træet fra f.eks. en vintersæsons skovning vil blive omfattet. Forholdet vil blive vurderet ud fra en proportionalitetsbetragtning, og formentlig vil der i et konkret eksempel være en viden om omfanget af det ulovligt handlede træ.*

6.9 Eksempel 9. Hugst i en parcellskov

En skov ejes af flere ejere, som hver ejer en eller flere matrikler i skoven. Matrikelgrænserne er ikke synlige i skoven. Ejer AB, der ejer matrikel 1ab, kommer i konflikt med EUTR-reglerne, fordi skovningen delvis har ødelagt et fortidsminde, men ikke på hans egen grund. Ved nærmere undersøgelse viser det sig at aktiviteten er foregået på nabo CD's matrikel 1cd.

Naturstyrelsens vurdering (eksempel 9):

- *Dansk ret: Bestemmelserne i naturbeskyttelseslovens § 18 er overtrådt.*
- *EUTR: Træet vil blive anset som "ulovligt fældet træ" og dermed er EUTR-bestemmelserne overtrådt.*
- *Reaktion: Naturstyrelsen vil påbegynde en håndhævelse af EUTR.*
- *DD: Naturbeskyttelseslovens bestemmelser skal indgå i skovejerens due diligence ordning.*

Ejer CD, hvor fortidsmindet ligger, har pligt til at genetablere fortidsmindet. Ejer AB har udført skovningsaktiviteterne. Eksemplet efterlader et udestående mellem de to ejere, fordi ejer CD påføres udgifter som følge af AB's aktiviteter. Dette er et anliggende mellem de to ejere, evt. via et civilt søgsmål. Se også afsnittet om håndhævelse.

6.10 Eksempel 10. Ulovlig transport

En skovejer har bestilt en vognmand til at afhente en stak træ ved bilfast vej i skoven. Stakken skal efter aftale afleveres på det nærliggende savværk, der er køber af stakken. På vej til savværket stoppes vognmanden af politiet, der konstaterer, at vognen er overlæsset (for højt akseltryk) med ca. 20 %. Vognmanden står til en bøde og skal omlaste stakken, så den vægtmæssigt passer til lastbilen. Savværket bliver bekendt med episoden og kontakter skovejeren for at høre om træet er lovligt.

Naturstyrelsens vurdering (eksempel 10):

- *Dansk ret: Jf. bilag 1 er der ikke overtrådt nogen dansk lov med relation til EUTR.*

- *EUTR: Træet er ikke ulovligt for savværket at modtage, da de efter tømmerforordningen opfattes som forhandler, og ikke har forbrudt sig mod noget EUTR-krav. Skovejer og vognmand har heller ikke overtrådt EUTR-krav, idet overtrædelsen af færdselsloven ikke er en del af den lovgivning der falder indenfor tømmerforordningen jf. bilag 1.*
- *Reaktion: Ingen håndhævelse fra Naturstyrelsens side, da træet ikke er ulovligt fældet i forhold EUTR.*
- *DD: Forholdet skal ikke være håndteret i skovejerens due diligence ordning.*

6.11 Eksempel 11. Redetræer

En rågekoloni er i februar ved at etablere sig i en skovbevoksning. For at undgå klager over støjgener fra naboer beslutter skovejeren, at redetræerne skal tyndes væk med det samme. En entreprenør foretager udtyndingen, og bringer træet ud til bilfast vej. En lokal borger har observeret forholdet og anmelder sagen til den lokale enhed af Naturstyrelsen.

Naturstyrelsens vurdering (eksempel 11):

- *Dansk ret: Fuglenes redetræer er fredet fra februar til juli efter artsfredningsbekendtgørelsen, og rederne er beskyttet mod ødelæggelse i jagt- og vildtforvaltningsloven.*
- *EUTR: Træet er ulovligt fældet i forhold til EUTR.*
- *Reaktion: Naturstyrelsen vil påbegynde en håndhævelse af EUTR.*
- *DD: Artsfredningsbekendtgørelsens og jagt- og vildtforvaltningslovens bestemmelser i relation til skovhugst skal være en integreret del af skovejerens due diligence ordning.*
- *Forholdet indvirker ikke på skovejerens muligheder for at sælge træ og træprodukter fra skovejendommen i øvrigt, da forholdet ikke er relateret til hugst i andre af skovens områder end den pågældende litra (delområde).*

6.12 Eksempel 12. Fældning af et stort træ til død og henfald

På en skovejendom fældes ved en fejl et træ i en bevoksning, som er omfattet af en Natura 2000-aftale om bevarelse af træer til død og henfald. Træet var med en aftale om tilskud udlagt til død og henfald, og aftalen er tinglyst. Træet stod i en litra, hvor der lovligt fældes andre hugstmodne træer.

Naturstyrelsens vurdering (eksempel 12):

- *Dansk ret: Skovlovens bestemmelser om aftaler i Natura 2000-områder er overtrådt (misligholdelse af tilskudsaf tale).*
- *EUTR: Træet er ulovligt fældet i forhold til EUTR.*
- *Reaktion: Naturstyrelsen vil påbegynde en håndhævelse af EUTR og skovloven.*

- *DD: Skovlovens bestemmelser og særlige lokale forhold såsom beskyttelse af træer til død og henfald skal være en integreret del af skovejerens due diligence ordning.*
- *De pågældende beskyttede træer, som er fældet, må ikke sælges. Men skovejeren kan godt sælge andre træer fra den pågældende litra, som træerne stod i. I modsætning til eksempel 7 er det således ikke alt træet fra den pågældende litra, der bliver omfattet af salgsforbuddet.*

7. Hvis du vil vide mere

Naturstyrelsen håber med denne vejledning at have givet klarhed over, hvilke regler der gælder efter EUTR, og inspiration til, hvorledes du som skovejer kan og skal indtænke tømmerforordningens bestemmelser i din skovdrift, før du påbegynder nye aktiviteter på din skovejendom.

Der findes en række hjemmesider, hvor du kan læse mere om EU's tømmerforordning. For de fleste af siderne er der fokus på virksomheder, der importerer træ og træprodukter til EU's indre marked. Som skovejer er du i de fleste tilfælde også det første led, der bringer træ på EU's indre marked, i forbindelse med din skovhugst. I disse tilfælde er du en virksomhed i tømmerforordningens forstand.

I bilag 2 er nævnt de relevante regler direkte relateret til EUTR, mens bilag 1 viser, hvilke danske regler du skal være opmærksom på i din skovdrift med hensyn til EUTR. Den nævnte lovgivning i bilag 1 skal indgå i din due diligence ordning sammen med evt. særlige lokale forhold.

EU-Kommissionens hjemmeside om EUTR:

http://ec.europa.eu/environment/forests/timber_regulation.htm

Den danske EUTR-hjemmeside, som Naturstyrelsen driver sammen med en række erhvervsorganisationer:

www.eutr.dk

Du kan også kontakte Naturstyrelsen på: www.naturstyrelsen.dk eller NST@NST.DK eller telefon 72 54 30 00

God skovdrift!

8. Bilag

8.1 Bilag 1. Gældende dansk lovgivning indirekte omfattet af EU's tømmerforordning (EUTR)

Udover de oplistede love og bekendtgørelser i bilag 1 kan der være særlig lokale hensyn og bestemmelser på en ejendom, f.eks. lokale fredninger, Natura 2000-aftaler og aftaler om urørt skov, som en skovejer skal indarbejde i sin due diligence ordning. Bilag 1 skal derfor opfattes som en generel oversigt, som skal suppleres af ejeren med lokale forhold og viden, der gælder for den pågældende ejendom.

Populærnavn	Naturstyrelsens vurdering
<i>Fulde regelnavn uden nr.-henvisning (kan bruges som søgbar tekst på www.retsinformation.dk)</i>	<i>Kort beskrivelse af hvorfor loven eller bekendtgørelsen er medtaget, og hvad du som skovejer skal være opmærksom på i din due diligence ordning</i>
Aftalelov <i>Bekendtgørelse af lov om aftaler og andre retshandler på formuerettens område</i>	<i>Dokumentation på retmæssigt ejerskab/brugsret til den pågældende matrikel/forpagtningsaftale.</i>
Artsfredningsbekendtgørelse <i>Bekendtgørelse om fredning af visse dyre- og plantearter og pleje af tilskadekommet vildt</i>	<i>Kendskab til relevant fredning af dyre- og plantearter, herunder raste- og ynglesteder såsom redetræer i skoven. Her tænkes især på §§ 1, 6, 10 og 14.</i>
Jagtlov (Jagt- og vildtforvaltningslov) <i>Bekendtgørelse af lov om jagt og vildtforvaltning</i>	<i>Kendskab til beskyttelse af vildt i yngletiden og deres levesteder, såsom flagermus der yngler eller raster i hulheder i træer. Her tænkes især på §§ 1 og 6a.</i>
Miljøbeskyttelseslov <i>Bekendtgørelse af lov om miljøbeskyttelse</i>	<i>Skovejerens due diligence skal medvirke til, at der værnes om natur og miljø på ejendommen. Her tænkes især på §§ 1, 2, 4, 19 og 27.</i>
Miljøskadeloven <i>Lov om undersøgelse, forebyggelse og afhjælpning af miljøskader</i>	<i>Afhjælpe og forebygge miljøskader. Her tænkes især på §§ 7-11.</i>
Momslov <i>Bekendtgørelse af lov om merværdiafgift</i>	<i>Dokumentation for betaling af afgifter (moms) til staten. Dokumentation for betaling af entreprenør.</i>
Naturbeskyttelseslov <i>Bekendtgørelse af lov om naturbeskyttelse</i>	<i>Skovejerens due diligence skal medvirke til, at der værnes om natur og miljø på ejendommen. Her tænkes især på §§ 1, 3, 17, 18, 19b, 29a og 77.</i>
Okkerlov <i>Bekendtgørelse af lov om okker</i>	<i>Kendskab til og overholdelse af evt. vandløbsregulativer. Korrekt udførelse af grøftning og dræning. Her tænkes især på §§ 2 og 3.</i>

Planloven <i>Bekendtgørelse af lov om planlægning</i>	<i>Efter planlovens § 11g må anlæg ikke påbegyndes før der er foretaget en VVM. De nærmere regler herom står i VVM-bekendtgørelsen (se denne).</i>
Skovlov <i>Bekendtgørelse af lov om skove</i>	<i>Hele loven skal indarbejdes i skovejers due diligence. Den bevarer og værner landets skove med fredskovspligt.</i>
Tinglysningslov <i>Bekendtgørelse af lov om tinglysning</i>	<i>Dokumentation på retmæssigt ejerskab/brugsret til den pågældende matrikel/forpagtningsaftaler. F.eks. tingbogen eller et skøde.</i>
Toldlov <i>Bekendtgørelse af toldloven</i>	<i>Dokumentation for betaling af afgifter og told til staten.</i>
Vandløbslov <i>Bekendtgørelse af lov om vandløb</i>	<i>Afledning af vand under hensyntagen til de miljømæssige krav til vandløbskvaliteten. Især §§ 3, 6, 16, 17, 18, 21, 27, 34 og 69.</i>
VVM-bekendtgørelsen <i>Bekendtgørelse om vurdering af visse offentlige og private anlægs virkning på miljøet (VVM) i medfør af lov om planlægning</i>	<i>I bilag 1 nr. 31 og i bilag 2 nr. 1d findes bestemmelser om at visse skovningsprojekter omfattes af kravet om VVM.</i> <i>Undladelse af at anmelde en hugst der er omfattet af VVM-reglerne er knyttet til selve hugsten, og er dermed omfattet af forordningens art. 2h, 1. punkt: "rettigheder til skovhugst inden for lovmæssigt offentliggjorte grænser".</i>
Øvrige love og bestemmelser Udover ovennævnte vil der kunne være særlige lokale hensyn og bestemmelser på din ejendom, f.eks. lokale fredninger, Natura 2000-aftaler og aftaler om urørt skov, som du som skovejær skal indarbejde i din due diligence ordning. Relevante gældende danske love, bekendtgørelser og regler kan findes på: https://www.retsinformation.dk/ . Bemærk at Naturstyrelsen ikke er myndighed på alle de nævnte love, bekendtgørelser og regler.	

8.2 Bilag 2. Gældende tømmerlovgivning i Danmark

Forordninger henviser til regler besluttet i EU for alle EU-landene, mens love og bekendtgørelser er regler udarbejdet af det danske folketings, og som kun gælder i Danmark.

EU's tømmerforordning (EUTR)

- Europa-Parlamentets og Rådets Forordning (EU) Nr. 995/2010 af 20. oktober 2010 om fastsættelse af krav til virksomheder, der bringer træ og træprodukter i omsætning (*kort: tømmerforordningen*)

Andre EU-forordninger vedrørende tømmer og import af træ og træprodukter

- KOMMISSIONENS DELEGEREDE FORORDNING (EU) Nr. 363/2012 af 23. februar 2012 om procedureregler for anerkendelse og inddragelse af anerkendelse af overvågningsorganer i henhold til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 995/2010 om fastsættelse af krav til virksomheder, der bringer træ og træprodukter i omsætning
- KOMMISSIONENS GENNEMFØRELSESFORORDNING (EU) Nr. 607/2012 af 6. juli 2012 om de nærmere regler for due diligence-ordningen samt hyppigheden og arten af det tilsyn med overvågningsorganer, der skal føres i henhold til Rådets og Europa-Parlamentets forordning (EU) nr. 995/2010 om fastsættelse af krav til virksomheder, der bringer træ og træprodukter i omsætning
- KOMMISSIONENS FORORDNING (EF) Nr. 1024/2008 af 17. oktober 2008 om fastsættelse af gennemførelsesbestemmelser til Rådets forordning (EF) nr. 2173/2005 om indførelse af en FLEGT-licensordning for import af træ til Det Europæiske Fællesskab
- RÅDETS FORORDNING (EF) Nr. 2173/2005 af 20. december 2005 om indførelse af en FLEGT-licensordning for import af træ til Det Europæiske Fællesskab

EU-vejledninger m.m.

- GUIDANCE DOCUMENT FOR THE EU TIMBER REGULATION, 2013
(<http://ec.europa.eu/environment/forests/pdf/Final%20Guidance%20document.pdf>)
- SPØRGSMÅL VEDRØRENDE EU-LOVRAMMERNE FOR TRÆ OG TRÆPRODUKTER, SOM DER BØR UDARBEJDES EN VEJLEDNING FOR, 2013
(http://ec.europa.eu/environment/eutr2013/_static/files/guidance/guidance-document-5-feb-13_da.pdf)
- Offentliggørelse den 12. november 2010 i Den Europæiske Unions Tidende L 295, side 23:
<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/DA/TXT/PDF/?uri=OJ:L:2010:295:FULL&from=EN>

Den danske tømmerlov

- Lov nr. 1225 af 18. december 2012 om administration af Den Europæiske Unions forordning om handel med træ og træprodukter med henblik på bekæmpelse af handel med ulovligt fældet træ (*kort: tømmerloven*)

Andre danske regler vedrørende tømmer og import af træ og træprodukter

- Bekendtgørelse nr. 169 af 18. februar 2013 om handel med træ og træprodukter med henblik på bekæmpelse af handel med ulovligt fældet træ
- Bekendtgørelse nr. 973 af 29/08/2014 om henlæggelse af opgaver og beføjelser til Naturstyrelsen (se § 43 vedr. EUTR)

9. Hvorfor er der indført regler om træhandel i EU

Ulovlig tømmerhugst er et stort problem flere steder i verden. Det kan underminere de berørte landes arbejde for at fremme bæredygtig skovdrift. Det kan have store skadevirkninger for lokale og oprindelige folk, for skovenes vilde dyr og planter, og for skovenes værdifulde og beskyttede naturområder. Det kan også underminere de berørte landes arbejde med klimatilpasning eller med at sikre skovenes beskyttelse mod oversvømmelser eller andre af skovenes vigtige funktioner. Samtidig medfører ulovlig tømmerhugst, at de berørte landes offentlige kasser går glip af et betydeligt provenu i form af moms og andre hugstrelaterede afgifter. Endelig skaber ulovligt tømmerhugst og den dertil relaterede handel ulige vilkår på træmarkedet, til ugunst for dem, der opererer på et lovligt grundlag. Forhold som disse er baggrunden for, at EU har indført regler, der har til formål eliminere forekomsten af ulovligt fældet træ på EU's marked.